

Måndagen den 11 april 1994 var det 50 år sedan en amerikansk B-17 G "Flying Fortress" nödlandade vid Ängeltofta gods intill F 10.

"COW TOPSY BOOGIE" Boeing B-17 G nr 239995

Återgivet efter redigering av Henry Ohlsson med tillstånd att använda artikel och foto ur Barkåkra församlingsblad nr 4, årgång 10.

Över kontinenten rasade luftkriget allt intensivare 1943-1944. De allierades flyganfall mot Tyskland ökade kraftigt inför den kommande invasionen i juni 1944. Södra Sverige överflögs allt oftare av amerikanska och brittiska bombplan under an- och återflygning. Ett ökande antal allierade och även tyska flygplan nödlandade i Skåne, främst på Bulltofta, Sövde och Rinkaby.

Tisdagen den 11 april inleddes med strålände sol efter en kall natt. Över Ängelholmsslätten

bildades ett kraftigt soldis. En artilleridivision ur A 3 var grupperad i området Margretetorp- Hjärnarp-Förlövsholm. Vid morgongenomgång med personalen meddelades en högkvartersorder om beredskap för nödlandade främmande flygplan och åtgärder för att ta hand om flygplan och besättning. En batterichef slutade med: "Ja det här var vad jag måste gå igenom fast jag tror ju inte att det är sannolikt att vi råkar i en sån situation. Tjänsten fortsätter..."

Vid 11-tiden började soldiset att tunnas ut. Solen värmdes skönt. Lättnad i klädseln under arbete med pjäserna gällde.

Plötsligt hördes motorljud från söder. Alla riktade uppmärksamheten mot ljudet. Spänningen steg. Motorljudet ökade i styrka, ett dovt och malande interferensljud från flera motorer. Alla stirrade ut över den ännu disiga slätten. Ljudet kom från låg höjd. Så dök hon upp, en stor fyrmotorig "flygande fästning" på lägsta höjd med landningshjulen utfällda. Det "blåste" över pjäsbatteriet på 10-20 meters höjd, vars personal skulle vara beredda att ordna larmstyrka. Bombplanet svängde vänster med vrålände motorer för att komma bort från Hallandsåsen och fortsatte söderut men kom igen i kretsande vänstersväng som om hon letade efter bästa möjliga landningsplats.

Pjäspersonalen hade nu fått full fart. Styrkan om 20 man kastade sig upp på terränglastbilar med vapen och ammunition och iväg i riktning vi sett bombplanet försvinna. En vild färd på småvägar och över åkrar och ängar.

Så fick vi se bombplanet bortom en gård, där det hade landat från söder på en klövervall och stannat med nosen farligt nära en märkegrav. Några propellrar snurrade fortfarande. Någon ur besättningen stod på marken tillsammans med en man i civila kläder, som det visade sig vara Fritjof Nilsson, Vejbylätt, ägaren till marken. Flygplanhjulen hade sjunkit ganska djupt i den vårmjuka marken och bromsat effektivt, som tur var, och stannat planet efter endast 300 meter, precis före märkegraven. Senare hade piloten, en 25-årig kapten, berättat att han kände den mjuka marken och var tvungen att parera med både höjdrodret i magen och något motorpådrag för att inte gå på "nosen". Det var en skicklig landning.

Då larmstyrkan kommit fram, omringades bombplanet och en fänrik, som kunde "spika engelska", hojtade upp till cockpit: "OK, you are in Sweden, so you can get out of the plane, all of you!" Besättningen kom ut ur planet genom en lucka undertill på kroppen, 10, kanske 11 man. Alla amerikaner i 20-25-årsåldern, glada och lättade över att ha hamnat i Sverige. Under

ivrigt tuggummituggande berättade man att dom hade varit med i en stor formation och fällt bomber mot mål i Tyskland. På återvägen hade tysk jakt anfallit dem över Danmark. Då hade dom svängt norrut över Öresund. Sedan fick dom svensk luftvärnseld mot sig och när dom kom in över nordvästskåne, visste dom inte riktigt dom var nånstans eftersom marken var delvis täckt av markdimma.

Planet var en Boeing B-17 G nr 239995 "Flying Fortress" och döpt till "Cow Topsy Boogie", märkt på nosens undersida. Det hade några skottskador på fenan och sidrodret - efter egna kulor! Spärranordningen på dubbelkulsprutan i ryggtornet hade gått sönder då skytten hade kämpat med att skjuta mot anfallande tyska jaktflygplan.

En tysk kula eller möjligen splitter från svenskt luftvärn hade gått genom plexiglas i buktornet så att skytten hade fått ett ytligt sår i ena låret. I övrigt var planet intakt. Sannolikt var detta planet det första med helt bombsikte, vilket teknisk personal ur flygvapnet senare konstaterade med glädje.

En hemvärnsstyrka fick övertaga bevakningen och avlöste larmstyrkan, som återgick till sitt pjäsbatteri vid Hjärnarp. Besättningen transporterades med tillhörigheter till stabsbatteriet för utspisning och förhör och senare till Falun eller Västerås.

Efter undersökning av flygteknisk personal och bortplockning av vapen och ammunition, förbereddes start från klövervallen. Med svensk följeofficer och 1. och 2. piloterna vid rodren startade "Cow Topsy Boogie" från klövervallen den 17 eller 18 april till flygfält på F 7.

Här slutar denna berättelse men som tillägg måste följande historia, som kommer från annan "säker" källa, återgivas:

Landsfiskal Erik Hammar i Ängelholm (känd och ihågkommen av alla äldre Ängelholmare) var som försvarsområdesassistent (foass) ute på övning just i närheten av nödlandningsplatsen. Han gjorde ansatsvis framryckning med pistol i hand och "skyddad" av en ung och ängslig landsfiskal-assistent fram mot den jättestora fågeln. Hammar visste inte vad han skulle ta sig till men just då öppnades bukluckan och en besättningsman kikade ut och såg Hammar. Besättningsmannen vände sig inåt och ropade till kamraterna: "Come on boys, that's all right - it's Hammar". Och så kom han ut och hälsade - på svenska. Han var från Tåstarp och hade åkt över till USA strax före kriget och där gått in i USA-styrkorna och hamnat i ett kulsprutetorn på denna B-17 G som landat i hans hemtrakt och mottogs av den kände Hammar.

Tro det, den som vill!